1871. III. évfolyam. 67. szám. Kedd, április 4.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szam 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz. Vecsey-haz földszint a szerkesztőségbe bermentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utjan.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb arért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A bukaresti lázongás.

∴) Sokan abban a hitben élnek, hogy a közelebbi napokban Rumeniában mutatkozott s még folyvást szitásban levő lázongást egyszerüen elfojthatja a porta, csupán rendőri beavatkozásával is, és gátat vet a tüz tovább terjedhetésének, anélkül, hogy szükséges lenne valamelyik szomszédhatalomnak segitségül hivása.

Mi egészen ellenkezőleg vélekedünk a rumén háborgások felől s aligha csalódunk sejtelmünkben, mely szerint a Rumeniában támadt, s hovátovább fokozódó izgatottságot titkos kéz éleszti a távol északról, mely még most a függönyök mögött intézi miveleteit s a gesztenyét a parásból másokkal akarja kikapartatni, hogy aztán kényelmesen vehesse azt birtokába, — ha lehetséges.

És itt meg kell vallanunk, eszélyes politikát üzött Beust gróf, midőn a vörös könyvben tisztán hangsulyozta, hogy semminemü egyoldalu beavatkozást nem javasol a rumén kérdéssel szemben!

De ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy saját házunkat ne őrizzük akkor, midőn a közvetlen szomszédságban már javában ég.

Nagyon is figyelemmel kell kisérnünk a rumeniai lázongások irányzatát, s oly elővigyázati rendszabályok felől gondoskodnunk, hogy a kiebb-kiebb harapózó tüztenger valamikép határainkra is át ne csapjon.

Némelyek azt kérdik, mikép veszélyezvék érdekeink a Romániában támadható forradalom által?

Csak ugy, hogy a portát ez eshetőleges forradalom annyira igénybe fogja venni, hogy erejét többfelé kell megosztani. Mert több mint valószinü, hogy abban az esetben, ha a román zendülést a porta lokalizálni képes nem lenne, az apró hübéri államok mind-mind lángba borulnak s ekkor ez nagyon jó viz lesz az északi kolosz malmára, kinek felséges alkalma lenne régi vágyait érvényesiteni s a keleti kérdést saját teszése szerint fegyver élével oldani meg.

Azonban, miután a hatalmaknak a keleten közös érdekeik vannak, ez érdekközösségben látjuk mi kelló biztositékát annak, hogy a támadó tüzet közös erővel igyekeznek oltani, még mielőtt az óriási mérvet ölthetne.

Európa diplomatiája a muszka fondorkodásoknak s az ezekből keletkező veszélyeknek azáltal vehetné leginkább élét, ha egy congressuson közakarattal oda törekednék, hogy a Duna fejedelemségek semlegesittessenek.

Akkor aztán az orosz propaganda bizonnyal veszitene hatásából s a pétervári udvar árnánykodásainak utja szépen be lenne vágva.

Nem tudjuk, a közös hadügyérség mily intézkedéseket tett eddig arra nézve, hogy a netaláni harczszinhely bazánk keleti határaitól távol tartassék; mert a modern hadviselés ellenében megkivántató erődités mindeddig csak a jámbor óhajtások közé sorozhatók; pedig bizony jó lenne idejekorán oly hadmiveleti alappontok felől gondoskodni, melyek által a keleti határainkat fenyegethető harczokat megkötni lehessen s magunkat bármely invasio ellenében biztosithassuk.

Ugy sem tudhatjuk mai napság, merről fu a gonosz szél, mely fejünk tölött viharrá nőheti ki magát.

Midőn a szomszéd háza ég, meg kell tenni minden óvó rendszabályt saját házunk óltalmára!

A keleti háboru, ha egész erejével kitör, a mi, az orosz hatalom készülődéseiből s fondorkodásaiból itélve, hamarabb bekövetkezhetik, mint gondolnók: Magyarország épségét és önállóságát legközelebbről fogja érinteni.

Az északi kolossus elnyomó rendszeréből indulva ki, előre föltehető, hogy az orosz hatalom diadala, nemcsak Magyarország életét rázkódtatja meg, hanem átalában a szabadság ügyére lesz leverő, letipró hatással; s ez áramlat ellen, ha valaha, most lehet és kell minden erőt mozgásba hozni; hogy késő ne legyen!

A bukaresti lázadás előjelei tehát szolgáljanak intő például az államférfiaknak arra, hogy fejtsék ki kellőleg a védelem erejét egész teljességében!

— **Ő Felsége** a trónörökössel együtt Meránba érkezett a hol a husvéti ünnepeket töltendi; husvét után Bécsbe visszamegy, ellenben a királyné május végéig marad Meranban.

— **Festetics gróf** az ő felsége személye melletti magyar miniszter Velenczébe utazván nehány hétre egészségi tekintetekből, helyette Bartos János miniszteri tanácsos végzi a kormányzati ügyeket.

— **A kikinda-becskereki vasuti szárnyvonal** kiépitése tárgyában a közlekedési miniszterrel értekczés végett, tegnapelőtt Pestre érteztek Pereire Izsák az államvasut pansi igazgatótanácsának elnöke és Bresson e pályaigazgatója.

— **A tiszai-vasut igazgató tanácsa** a részvényesek közgyülésére folyó évi május 15-ét tüzte ki; a közgyülés Pesten fog megtartatni.

— **Arad**, apr. 3. Az ellenzék tegnap délután tartott tömeges ülésében egyhangulag rendkivüli lelkesedés között Chorin Ferencz aradi ügyvédet tüzte ki képviselőjelöltül. A győzelemre alapos reményeink vannak.

— **Az osztrák birodalmi gyülés** tegnap elnapolta magát april 18-ig. Ekkor ismét ott kezdheti, a hol végezte, az ideiglenes költség megszavazásón, mert csak aprilra van a költség megszavazva. A dualismus kedvéért ott is ugy megy a dolog, mint nálunk; az örökös ideiglenesség fogalma többé nem képtelenség!

— **A postaügy** Moldva-Oláhországban sem áll jobb lábon, mint nálunk. A legközelebbi napokban Bukarest postahivatalnok személyzetének mintegy fele befogatott, 8000 arany elsikkasztása miatt.

A debreczeni reáliskola kérdéséhez!

(Vége.)

Most, midőn itt az ideje, hogy mi is debreczeniek a jövo érdekében állitsunk ilyen intézetet, s gondoskodjunk valami alapról, melyből ez létesitheto lenne, — ugy hiszem, nem lesz helyén kivüli dolog gyakorlati alkalmazhatóságánál fogva röviden ismertetni, hogy Pilsenben, ez alig 15,000 lélekkel biró csehorszagi városban a község a maga költségén miként állitotta fel a 6 osztályu reáliskolát a nélkül, hogy arra egy garas alapja is lett volna. Hátha e példa bizonyos tekintetben és módositással alkalmazható lehetne nálunk is.

Lássuk az ügy menetelét:

1862-ben, midőn már a reáliskola 3. osztálya t. i. az alreáliskola 1848-tól kezdve fenállott, a felső realiskola felállitása tárgyában a városi gyülés végzé:

Egy bizottság küldetik ki, mely is álljon a polgármesterből és a városi képviselőkből választva 6 tagtársból, kiknek feladata arról gondoskodni, hogy a község egy foreáliskolát egy ipariskolával összekötve a legközelebbi iskolai év kezdetén miesoda módon és eszközök által léptethetne életbe.

E bizottság elkészült inditványát február 13-án adta be a városi képv. testülethez, mely is igy hangzott:

1. A főreáliskola számára egy nagy épület épittessék és pedig az ó sóraktár és községi udvar helyére, a hol ugy tágas, mint csendes tér találtatik, s mely a város minden részéhez közel esik.

2. A jelentékeny költség fedezésére, a mely egy főreáliskola alapitására és téres iskolai épület épitésére megkivántatik — mint az több városban történt, az összes Pilsenben főzött serre nézve a serkrajczár felemelését hozza javaslatba.

Az inditvány első pontját a képviselőtestület egyhangulag elfogadta, — a másikra nézve az országgyüléshez kérelmet küldeni határoztak. Ez tudatta a községgel, hogy a községi törvények 79. §-a alapján az uj adónem az összes választók helybenhagyása mellett hozathatik be.

Evégre az összes választók felhivattak a városházához, hogy itt a serkrajczár behozatala javára vagy ellenében adják be szavazatukat. 1476 választó közül megjelent 824, e közül 9 nem-mel és 815 igen nel szavazott, melyre nézve az országgyülés megengedte Pilsen városának, hogy minden a bel- és külvárosokban kimért pint ser 1 osztrák krral emeltessék feljebb 1862. jul. 1-től 1872. év végéig.

Akkortájban a Pilsenben elfogyasztott ser mennyisége évenkint 40,000 akóra becsültetett, mely is tehát akójától 40 krjával számitva 16,000 ftnak felelt meg.*)

1870-ben Pilsenben már 2 nagy részvény társulati sergyár, azonkivül egyes polgároknak 24 sergyára állitotta elő a fogyasztandó készletet, feltehető, hogy az évek számával 40,000 akónál bizonyára több-több ser gyártatott — s 16,000 frtnál nagyobb összeg tétetett le az iskola oltárára.

Ezt csak példa gyanánt hoztam fel arra, hogy kis áldozat nagy eredményeket állithat elő.

E czikknek körén kivül esnék most itt elősorolni, hogy az uj iskolai épület, hány tantermet, laboratoriumot, kabinetet stb foglal magában, hány tanár müködik s azok, hogy s honnét alkalmaztattak vagy hivattak ide, — s mennyi azoknak fizetésök stb. elég legyen itt röviden annyit megemliteni, hogy én Pilsent a bécsi, brünni, prágai, drezdai és chemniczi többnyire fényes, palotaszerü iskolák megnézése után tekintettem meg, — s midőn a téres emelkedett szép iskolai épületbe beléptem, az eddig látott czélszerü és gazdag berendezésü iskolák szemlélése után épen nem közönyösen, sőt fokozódott érdekkel és meglepetéssel gyönyörködtem a tantermek s mellékes czélnak megfelelő helyiségek csinos és helyes berendezése felett, hol mint a szász iskolákban, minden szaknak meg van teljes gyüjteménye.

Ugy látszik, az életre való Pilsen — minthogy közel van az ipardus és szorgalmas Szász és Bajorországhoz, Csehországban az első rangu gyár várossá fogja magát kinöni.

Adja isten, hogy itt is e nemes város tsláljon modot, mielőbb felállitani a szükséges még eddig hiányzó nép- s reáliskolákat, melylyel jövőre jobbléte felvirágoztatására, egy nevezetes emlék-oszlop alapját fogja megvetni.

Kallós Kálmán.

*) Egy itteni polgár állitása szerint jelenben a serakójától 37 krt fizetnek.

Külföld.

— **A franczia ügyekben** két körülmény merült fel, a miből a törvényes versaillesi kormány állásának javulására következtethetünk. Egyik a tegnapi táviratunkban foglalt azon közlemény, hogy a versaillesi kormány a vidéki föl kéléseken győzedelmeskedett, s Párison kivül az ország legnagyobb részében nyugalom uralkodik. — Másik pedig azon tény, hogy a versaillesi kormány képes volt, a párisi rendetlenségek daczára, a hadi kárpótlás első részét kifizetni.

E két örvendetes esemény a Thiers kormány tekintélyét ugy az országban, mint kivül is, nagy mérvben emeli, s reményt ad, hogy a dolgok jobb fordulatot vesznek.

Honnan vehette a Thiers-kormány az öt milliót, midőn tudva van, hogy Párisban a veresek lázongása miatt, minden kölcsönmüveletet abban kellett hagynia, — még bizonyossággal tudni nem lehet. Annál nagyobb méltatást érdemel azon tett, azon ügyesség, mit a kormány e tárgyban a hadi kárpótlás első részének kifizetése által kifejtett. Azt gyanitják, hogy a franczia bank tette az országnak ezen nagy szolgálatot, mely Párisból menekült a porosz ostromlás előtt Dél Franczia-országba, most pedig még vissza nem vitte készleteit Párisba.

Az 500 millió kifizetése mindenesetre nagy fontosságu lépés, a német megszálló hadakkal és a fölkelőkkel is szemben. Ennek következményeül tekintik azon bekövetkezett eseményt is, hogy a Thiers és Bismarck közt váltott egyezkedések alapján — melyek szerint az Orleansház végkép kizárandó Francziaországból, — 80,000 francia fogoly már haza bocsáttatott, kik a versaillesi kormány által, ha nem egyszerre is, felhasználtathatnak a felkelők ellen.

Továbbá igen nagy horderejü körülmény az is, hogy a békeelőzetek feltételeihez képest, a hadi kárpótlás első része kifizetése után a német hadak Párisnak nemcsak északi erődeiből vonulnak ki, de több, Párishoz közelében eső departementből is. A hadikárpótlás lefizetése által a német hadak parancsnoksága tettleg kötelezte magát, hogy az erődöket csak is a hadikárpótlást lefizetett törvényes kormány hadainak engedi át; miáltal a fölkelők helyzete tetemesen gyengül, mivel az erődökből a versaillesi kormány hadai könnyebben intézhetnek ellenök támadást. Igy tehát e nagy fontosságu esemény által a fölkelők rémuralmának ellensulyozására és leverésére roppant erőnövekedést nyert a rend kormánya. Az északi erődök megszállása a versaillesi kormány csapatai által, megkönnyiti a délfelől való müködést is, hogy Páris körülzároltatván, annak második ostromlása előkészitessék!

Páris, április 2. A közp. comité nem akar helyet engedni az ujon választott helyhatósági tanácsnak. Egy tegnap tartott ülésben heves jelenetek fordultak elő. A versaillesi kormány csapatai által St. Cloud, Meudon, Puteaux és a colombesi erdő megszállatott. Favre Rouenben megállapitá a részleteket Fabrice, porosz tábornokkal.

Clinchaut tbnok Észak-Franczia-országban hadtestet alakit a hazajött hadifoglyokból. A német csapatok Melunnel és Pontoisenál nagy tömegekben vannak összpontositva. Holnap a Mars-mezőn szemle leend azon összes nemzetőrség felett, mely a lázadókhoz csatlakozott. A városházát és rendőrségi praefecturát a legmegbizhatóbb nemzetőrség őrzi, mivel a commune a versaillesi csapatok berontásától fél. A vörös jegy előmutatása nélkül senkit sem bocsátanak be a városházába.

Paris, april 1. Mint állitják, a commune és a központi bizottság megválasztásában felmerült nehézségnek alapja a comité magatartásában lenne, mely a communeval versenyző hatalomként akarja magát fenntartani. Hirlik, hogy tegnap a columbesi erdő táján a nemzetőrség és versaillesi csapatok közt összecsapás történt. Mint állitják, tegnap este több zászló alj nemzetőr ment el Neuilly, Passy és Auteuil irányában.

A „Social“ czimü uj lap felhivja a communet, hogy törülje el az örökles jogot. A lázadók hiv. lapja mondja, hogy a commune a váltók lejárati idejére vonatkozólag érdekes kiegészitő határozatot akar hozni. Az felhivja a különböző társulatokat, munkásokat, kereskedelmi kamarákat és iparosokat, hogy észleleteiket és felvilágositásaikat a közmunkák bizottmányához april 10-ke előtt küldjék be. — Erre conferentia leend a kereskedők és iparosok küldöttjeivel.

A commune elhatározá a nélkül, hogy a versaillesi kormány elismertetnek, mindazon javaslatokat elfogadni, melyeknek czéljuk: a postaszolgálat szabad gyakorlását megengedni.

A „Journal Off.“ egy czikke mondja: A mart. 12-ki forradalomnak nem az az egyedüli czélja, hogy Párisban a községi képviseletet biztositsa, hanem hogy Franczia-országban minden községnek függetlenségét is biztositsa, és a köztársaságért kezeskedni.

A „Journ. Off.“ egy feliratot közöl, mely egy elsass-lotharingiai testvéri társulat választói által intéztetett a comitéhez. A felirat Chanzy szabadonbocsátását kéri, ki felhivandó lenne, hogy 6 hó lefolyása alatt semmiféle parancsnokságot se vállaljon el, kivéve a külföld ellen. A felirat mondja továbbá: Chanzy tbnok nagyon megnyeré Elsass és Lotharingia lakosságának kegyét, és a tábornok van kiszemelve az ő katonai főnökük gyanánt.

Páris, márcz. 31. Tegnap este a commune nemzetörökkel körülvették a posta épületet, megakadályozandók a postaigaztóságnak Versaillesba elmenetelét, a végből, hogy ott magukat installálják. Ma a postaszolgálat teljesen desorganisálva van. Minden magasb rangu postahivatalnok elment Versaillesba. A „Cri du Peuple“ azt mondja, hogy a közbiztonsági bizottmány Ramportot, zavargások keltése miatt, a versaillesi felkelőkkel egyetértésben, el fogja záratni.

A helyzet komolysága tekintetéből a különböző bizottmányok tagjai a legszélesebb felhatalmazással látattak el. A választási bizottmány azt kivánta, hogy az összes párisi választások az egyszerü majoritás folytán érvényeseknek mondassanak ki, minthogy a császárság által felállitott lajstromok szabálytalanságon és flagrans erkölcstelenségen alapulnak.

— **A bukaresti** dolgok legelső sorban állanak a franczia után a szemlélő előtt. Bécsben pénzügyi körökben hire jár, hogy Károly fejedelem már elhagyta Bukarestet; hogy elüzetett-e, vagy önként távozott el, azt nem beszélik. Annyi bizonyos, hogy a fejedelem állása mindinkább bizonytalan; s már berlini lapok is tárgyalják azon kérdést, hogy mi történik akkor, ha a trón megürül Bukarestben? A vélemény az, hogy ott a trón megürülése esetében a legnagyobb fejetlenség fog lábra kapni; a a benszülött fejedelmek egymás után váltandják fel egymást; s az 1856-ik évi békeszerződés tarthatlanná válik. Legjobban tennék tehát a biztositó hatalmak, ha erélyesen hozzá látnának a rendfentartásához; mivel Bukarestben mindenik nagyhatalom közelről érdekelve van! s e szerint az orosz hatalom fondorkodásainak előre be kellene vágni az utját.

Berlin, apr. 2. A bir. gyülés tegnapi ülésének végén Bismarck hg. igy szólott: „A mi a külföldre vonatkozó előterjesztéseket illeti, a franczia-országi események fejlodése kis ideig még bevárandó. A szövetséges kormány érdeke, — hogy a republikanus kormány föladatát lehetoleg megkönyebbitse. A császár elhatározása, hogy Franczia-ország belügyeibe nem avatkozik, csak bizonyos határig valósitható, ha a dolgok további folyama Németország érdekeit sértené, névszerint a békeelőzményeket koczkáztatná. Mikor fog ez bekövetkezni: e határpontot bajos előre megjelölni. Ha e szükség parancsolja, sajnálattal ugyan, de a réginek megfelelő erélyességgel fog a hadjárat utójátéka is befejeztetni. — A ház elhatározta, hogy f. hó 5-én lesz utolsó ülése az ünnepek előtt, 12-én pedig az ünnepek után.

Brüssel, april 2. Az „Ind. belge“ egy levele Párisból márt. 31-rol a commune helyzetét bukóféiben lévőnek mondja. Hirlik, hogy nehány versaillesi sorozászlaj összecsapott a bellevillei zászlóaljakkal, mely alkalommal utóbbiak szaladásnak eredtek. Azt hiszik, mihelyt megkezdodik a müveles a lázadók ellen, a belső városrészek nemzetőrsége demonstrálni fog a commune ellen.

— **Washington**, apr. 1. Az államkincstári jelentés szerint az államadósság 11 millióval apadt. A kincstárban 105 és fél millió készlet van és 18½ millió papirpénz. Az uj kölcsönre való aláirások eddig 50 milliót tesznek.

— **München**, apr. 2. Egy részletesen indokolt kir. elhatározás a bambergi érsektől megtagadja a zsinat határozatainak, kivált pedig a csalhatatlansági dogmának kihirdetésétől és végrehajtásától a szükséges placetumot.

Sziporkák.

A finánczminiszter és a bagó.

Kerkápolyi ur rosz professor.

Kerkápolyi ur bagózni tanitja az országot.

Magyarországon sok város van, a városokban sok az ember, ki szavarozik. De van ám a vidéken is, (a falukban) sok, ki a mocskos pipa helyett inkább szivar után nyul. Igen, szivar után, melyért darabonkint több, kevesebb krajczárt fizetünk, de mindig oly arányban hogy ha a dohány és gyártási költségeket levonjuk, az érte adott ár még akkor is tizszeresen haladja a valódi értéket. A kormánynak tehát a legmagasabb uzsoránál is nagyobb haszna lévén a traficálásból: méltán megvárhatnók, hogy ezen roppant nyereségért haszonálhato anyagot nyujtson s aztán hadd nevessen rajtunk, mig mi — füstölünk! — Igen ám, a finánczminiszter nevet, a nélkül, hogy mi — füstölnénk! — A szivart meggyujtjuk ugyan, de ez a légvonal és tüz minden törvénye ellenére nem a meggyujtott végéről kezd fogyni, hanem a másikról, mely t. i. a szánkban van. A szivar nem ég, mi rágjuk kinunkban, haragunkban, vagy is a „Bölond Istók“ költőjével:

. . . mondjuk ki magyarán,
hogy bagó van az agyarán!“

Ha a szivarok roszasága igy halad, nem is fogjuk ma-holnap a gyufát hiába vesztegetni rá, hanem darabokra tépve egyenesen benyomjuk a fogra.

Kerkápolyi bagózni tanit bennünket. — Éljen!

TÁRCZA.

Apácza és kegyenczné.

Regény a bécsi életből.

Irta: **Haffner Károly.**

(Folytatás.)

=) Az ügynök a pamlaghoz lépett, Paulinához hajolt, s megcsókolta homlokát, s aztán gyöngéd hangon kérdé:

„Fiu lesz, vagy leány?“

„Hát hogy tudjam én azt? Ó istenem, minő stoba ezen ember!“

„Ha fiu lenne, egy kis furi Preller . . . .“

„Ó fi donc!“

„De még ha leány lesz is, azt is meg kell közönni, mint nagy kegyelmét az ur istennek.“

„És ő még hálálkodik, hogy atya lesz, mint a koldus ha krajczárt kap. Egy oly embernek mint te, büs kének kellene lenni, ha egy gyengéd leányt karjai közé szorithat, ki az édes apai nevet fogja rebegni.“

„Gondolod, hogy atyának fog engem nevezni?“

„Minő kérdés ez már megint? azt kell hinnem, hogy te bolondot üzesz belőlem.“

„Isten mentsen kincsem; hiszen láthatod, mennyire örvendek. Ha kezdetben kissé meglepet is ez a dolog, most már teljes szivemből örvendek annak. Mihelyt Magyarországba megérkezem, gyermekünknek tüstént egy jószagot veszek . . .“

„Aztán dajkát, pesztrát gouvernanteot is kell mellé tartanod . . .“

„Természetesen, aztán még egy lovászmestert is. Én már most szeretnék venni neki egy paripát, hogy mindjárt lóháton jelenne meg a világba.“

E perczben kardcsörtetés hallatszott az előszobában.

„Nagyságos ur, nagyságos ur, lovaskatonaság érkezik!“ kiáltá az inas, fejét bedugva az ajtón.

Az ügynök elsápadt, s lábai inogni kezdettek, mert eszébe jutott, hogy a nemzetőrség zászlója felszentelése alkalmával ő is énekelt valami forradalmi dalt.

Paulina lekapta a kendőt hófehér nyakáról, s festői helyzetbe tette magát.

Azonban nem poroszlók jöttek, hanem Tannenheim hadnagy, ki udvariasan köszönve lépett a szobába.

„Bocsánatot kérek, beszélhetek Preller Ignátz ügynök urral.“

„Legalázatosabban szolgálatjára állok ő nagy ur!“

„Csak hadnagy. Tannenheim hadnagy, kérem.“

„Tan, — Tannenheim,“ dadogá Preller. „ugyanazon Tannenheim hadnagy, kit a lovas laktanya előtt meggyilkoltak?“

„Szolgálatjára, ugyanaz. Megengedi ön nehány kérdést?“

„Óh, kérem.“

„Ugyanazon Preller Ignátz ügynök ön, ki a megbüntetett csalónőt, Marder Herminát mint Signora Camillát vezette vissza Becsbe?“

„Ah! én, — én —“

„Ugyanazon Preller Ignátz ön, ki az Augartenban két elbocsátott fegyenczet ékszertolvajlásra csábitott?“

„Valóban én nem értem, én nem tudom, — én — én . . .“

„Ugyanazon Preller Ignátz ön, ki Hohenau Hermant, egy tisztességes családból való ifjut mindenféle hazugságok és álnokságok által előbb a legőrültebb pazarlásra, végre bünténye csábitotta?“

„Uram, én nem . . .“

„Ugyanazon Preller Ignátz ön, ki mint egy nyomorult ember megbizott teremtménye, még számos más gonosztettet követett el.“

„Kegyelem, hadnagy ur!“ kiáltá az ügynök remegve, „legyen tekintettel ön e fiatal hölgy állapotára, ő jó reménységben van, s mi anyának és apának érezzük magunkat.“

„Szikfütheát, szikfütheát,“ rebegé Paulina.

„Ah, asszonyom, ezerszer bocsánatot kérek. Hogy e szeretetreméltó hölgyet fel ne ingereljük, legyen oly szives Preller ur, kövessen a rendőrigazgatóhoz.“

„Uram bocsánatot kérek, de nekem tüstént sürgetően el kell egy üzleti dologban utaznom.“

„Talán Párisba, mint főnöke?“ kérdé Tannenheim, gunyosan.

„Nem, Magyarországba.“

„Hát a harczterre?“

„Szolgálatára. Én igen jó osztrák hazafi vagyok, s szállitásokat akarok vállalni dicső (?) hadseregünk számára.“

„Ah akkor hát előbb menjünk a hadügyministeriumba. Vegye magához iratait, ő excellentiája a miniszter örülni fog, hogy egy ily jó hazafit megismerhet.“

„Ezerszer bocsánatot kérek,“ rebegé az ügynök s nehéz verejték cseppek gyöngyöztek homlokán.

„Ah, csak meg ne ártson nekem a jelenet,“ suttogá Paulina, még bájosabb fekvésbe helyezve el magát. „Mindjárt madame Mayer után kell küldenem.“

Tannenheim nehány perczig az érdekes hölgy idegességében, s az ügynök torz arcza rángatódzásaiban gyönyörködött, aztán ismét mosolyogva fordult Prellerhez.

„Vessünk véget ezen kellemetlen jelenetnek,“ mondá. „Arról van szó, hogy Erlenstein leálczáztassék, ki gazdagsága segélyével az utóbbi pár év alatt ennyi gonosz tettet követett el.“

„Igen, igen, ő rettenetes nagy gazember!“

„Ugy van, hiszen ön tudja azt legjobban, hogy minő vétkeket és büntetteket követett el. Ennélfogva két dolog közt engedek önnek választani. Vagy átadom önt mint egy gonosztevő és orgyilkos bünrészesét a törvényszéknek . . .“

„Ah nem jól érzem magam,“ rebegé Preller.

„Igyál szikfütheát,“ suttogá Paulina.

„Vagy követ ön engem, s a megkárositott egyének előtt részletes, becsületes vallomást tesz. Önnek tetszésére bizom választani a vagy és vagy között.

(Folytatás következik.)

Nyelv csere.

Az is furcsa intézkedés ám, hogy az álladalmi ménes állomásain a nép nyelvére épen semmi tekintettel sincsenek. Szerencsen p. o. hová az alföldről, Miskolcz s Tokaj vidékéről hordják a kanczákat, csupa tős gyökeres magyar atyafiak: német a ménállomási személyzet s ezek az tán a magyarokkal beszélnek — sehogy. Mig ellenben Szobránczon, hol az egész környék csak a tót nyelvet beszéli: a személyzet magyar. Ezek szintén beszélnek — sehogy. Tehát mig a tótokat magyarizálni, addig minket germanizálni akarnak.

Bendeguz.

UJDONSÁGOK.

* **A franczia sebesültek javára** szerkesztőségünkhez juttatott összegeket a pesti franczia consulatushoz eljuttattuk. A begyült és elküldött összeg következő: **627 frt** bankjegy, s 28 kr, 1 darab 20 frankos arany, 1 darab porosz tallér, 1 darab egy forintos tallér, és 1 darab ezüst huszas. A mit is köztudomásra hozunk addig is, mig a franczia consulság elismervényét megkapnók.

* **A város belsőségeinek fölméretése** — a mint tegnap is érintők — ünnep után megkezdetik. E tekintetben hirdetmény fogja értesiteni a közönséget a végett, hogy a kivánt tudomást megszerezhesse és alkalmazkodhassék a körülményekhez. A sok pózna s egyéb szükségesek iránt már megtétettek a kellő intézkedések. Jónak látjuk itt tudatni, hogy miután a kormány elhatározta, mikép a catasteri fölméréseket végrehajtatja városunkban, állami tekintetekből szükséges adatok nyerése végett, — városi hatóságunk nem késett oda müködni, hogy a fölmérés kisebb scalara alkalmazva és részletesebb jelzéssel akkép hajtassék végre, hogy a város szépitészeti előhaladása alapjául használható legyen. Fel fog vétetni a felmérés alkalmaival minden belső telek, ház, kut, csatorna, a házak épületanyagai minőségök szerint, lámpafák s más nevezetesebb tárgyak.

* **Szinházunk igazgatóságán** meglátszik, hogy az önkormányzat kifolyása. Ime, habár egy kissé késön is, engedett a közönség óhajtásának a Rónaypár szerződtetése tárgyában. Rónayné tegnapi föllépteről szinházi rovatunk hoz tudósitást. Azonban helyén látjuk, itt is megemliteni, hogy a közönség rendkivüli lelkesedéssel fogadta a vendéget miből láthatta az igazgatóság, hogy a közönségnek kivánatát teljesitette, midőn a Rónay-párt szerződtette: s midőn ily tetszéssel találkozik az igazgatóság eljárása, azt hiszszük, hogy mind az igazgatóság kellemesen érintetik a helyeslő nyilatkozatok által, mind a szinház érdeke sokat nyer a közönség erkölcsi támogatásával.... A nyugdijintézet ügyét rendbe hozta már az igazgatóság, s a pontos és lelkiismeretes kezelés és a közönség kimerithetlen áldozatkészsége e tekintetben is elő fogja idézni a kivánt eredményt. . . . Egy volna még, mire nézve óhajtanók, ha az igazgatóság nagyobb figyelemre méltatna: a drámaügye. E téren sem kellene idegenkedni az áldozatokról: az opera és operette érdekében rendkivüli kiadások tétettek, mig a dráma ügyében alig történt valami. Pedig az idén is a dráma hozta a legtöbb jövedelmet!

* **Azon 8 darab régi ezüstpénzt**, melyet a czegléd utczai temetőben 2 katona talált, a városi tanács a helybeli főiskolai régiségtárnak ajándékozta, a találási dijat kifizetvén a 2 katonának. E pénzek legtöbbnyire a 16-dik századból valók; azt hiszszük, hogy vannak köztök oly példányok is, melyek ritkaságuknál fogva becses nyereményül tekinthetők mindinkább értékesedő régiséggyüjteményünk számára.

* **A Pesten** tartandó szinész-congressusra szintársulatunk képviselői: Vizvári Gy. és Berecsényi Béla tegnap utaztak fel. Hogy mennyire tudja becsülni városunk, azon egyéneket, kik a szellem szolgálatában napszámoskodnak, bizonyitja az is, hogy a két nevezett küldöttségi tag részére diszfogatot állitatott elő, mely őket azután a vasuti pályafőhöz röpité. Ily külsőségekből igen gyakran előtünik a tett valódi belbecse.

* **Jövő vasárnap** a szinházban „Viola" czimü népszinmü kerül előadásra. Szükségesnek véltük erre kiválólagosan is felhivni a közönség figyelmét, miután e szini est tiszta jövedelme a szinházi nyugdijintézet tőkéjéhez fog csatoltatni. Melegen ajánljuk a pártfogolást.

* **A szinügyegyleti választmány** egy küldöttséget nevezett ki jóregen az iránt, adna véleményt, minő szinmüre és mi pályadijat kellene kitüzni, az egylet szabályai értelmében? E küldöttség munkálata hogy mennyire haladt, mitsem tud róla a nagy közönség. Óhajtanánk, ha a választmány felvilágositást adna a nyilvánosság utján az érdekelt közönségnek!

* **A m. k. II-ik állam sorsjáték-rendező bizottmány** leküldött a városhoz 500 sorsjegyet eladás végett. E sorsjáték a honvédsegélyzések végett rendeztetett. Annálfogva óhajtandó, hogy a sorsjáték utján kedvező eredmény álljon elő. Egy sorsjegy ára **2 f 50 kr.** kapható a házi pénztári hivatalnál.

† **Özv. Ember Sándorné** köztiszteletben állott polgárnő tegnap hirtelen szélhüdés következtében meghalt. A boldogult azon 3 testvér egyike volt, kiknek egymás iránti szeretete példányszerü vala; bár csak a hozzájok legközelebb eső körök ismerhették és méltathaták eléggé. — Temetése holnap délután lesz csapóutczán a boldogult házánál s aztán a templomban! Béke hamvaira!

* **Pályázat.** Érdekesnek véljük mi is felemliteni, és olvasóink érdekletteit figyelmeztetni, hogy a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszterium oly czélból, hogy alkalmas tanerőket szerezzen a már fennálló, vagy felállitandó gazdászati tanintézetek számára, még az 1870-71-iki tanév alatt 6 ifjut szándékozik külföldre küldeni az ottani kiválóbb szakintézetek látogatása végett, évi 800 ft. állami segélylyel. A kérvények aug. 15-ig adandók be.

* **A részvény-nyomda** ügyében vasárnap tartott értekezlet annyira haladt, hogy küldöttség neveztetett ki terv — és költségvetés előterjesztése végett, mely a folyó hó 11-én tartandó tanácskozmány elé fog hozatni.

* **A szarvasmarhák** vizsgálata házanként már tegnap megkezdetett s szorgosan folytattatik. E vizsgálat a kormány rendelete alapján, a marhavész kitörése megelőzése végett óvószer gyanánt történik.

* **Az István gőzmalom-társulat** igazgatóságának mai közleménye szerint, a tegnapi számunkban foglalt lisztárak közöl a következőkre nézve állott be árváltozás: 1-ső rendü lábliszt mázsájának ára 6 frtról **5 frt 50 krra**, a 2 ik rendü lábliszté 3 frt 40 krról **3** frtra szállittatott le.

* **A gazdasági intézet részéről** vásár hétfőjén egy bika a Csáky gulya fajtából fog elárvereltetni a baromvásár-téren; mit is a gazdaközönség érdekében jónak látunk közölni. —

* **Elveszett** egy takarékpénztári könyvecske, mely 300 frt értéket képvisel; a megtaláló kéretik a kapitányi hivatalnak beszolgáltatni.

* **Véres verekedés** történt a mult éjjel hatvanutczán a „Szép juhászné"-féle korcsmában. A bárándi elöljáróság pár tagja volt itt szállva, kik közül P. Kiss Sándor 60—70 éves öreg összeszólalkozott Bencze Sándorral; az öreg erre fiával Ferenczczel együtt neki megy Benczének, s ezt földre teritik, azután elkezdik ütni, verni, talán halálra is kinozták volna, ha az utczabiztos véletlenül arra nem jár, s a zajos mulatságra (?) figyelmessé lévén, ki nem szabaditja a már vérében fetrengő embert; — a fiatal Kiss Ferencz bürtönre vettetett.

* **Istenkáromlásért** a mult éjjel ismét bekisértetett egy suhancz; ugy látszik, ez már napirenden lesz, s e tekintetben a rendőrség éber figyelmét a közerkölcsiség szempontjából csak dicsérettel emlithetjük fel.

* **Az uhlán katonák**, kik 2 hónapig szoktak egy háznál tanyázni, f. hó 6-án tétetnek át uj szállásaikra.

* **Az árvaház rabjói** közül egyet már becsiptek, egy 16 éves gyerkőcz ez, ki saját vallomása szerint ez alkalommal már negyedizben lopott. Az eltolvajlott tárgyak nem kerültek meg; volt még egy czinkostársa is, kit eddig nem sikerült befogni.

* **Füvészkert utczán**, hol a csatorna több izben leszakadozott, régóta el van zárva a szabad közlekedési ut, azonban ugy, hogy csak a középuton nem lehet járni, s a gyalogjárdákon mehet a kinek tetszik, lóval, szekérrel; ezáltal a gyalogközlekedés elé van akadály görditve, s a járda folytonosan romlik. Jobb volna azért vagy egészen felszabaditani az utat, vagy teljesen elzárni. Felhivjuk erre az illetők figyelmét.

* **A 9. dragonyos ezred** e hó 13-kán s a következő napokon érkezik meg városunkba, s innen megy szét a vidékre. Ez már a negyedik ezred, mely e hóban Debreczenen átvonul.

* **Égő föld.** Kisujutczán ma délelőtt elkezdett a föld hatalmasan füstölni, kellemetlen illat terjedt szét a levegőben; a nép összecsődült e rendkivüli tünemény bámulatára; de az nem volt egyéb, minthogy a földre igen sok ként öntöttek ki, melyet a rabok azonnal eltakaritottak.

* **A tavaly** szolgálatba állott önkéntesek tegnapelőtt kezdték meg az őrállási gyakorlatot. Ma pedig vizsgájuk vette kezdetét. Gondoljuk, hogy ezután az előléptetések fognak következni.

* **Salto mortale.** A napokban a casino egyik első emeleti nyitott ablakában hogy, hogy nem, egy jókora vadászeb telepedett le. Kényelmesen tekintgetett onnan le az alanti kőburkolatra, mintha azt a távolságot akarta volna kiszámitani, milyen magasságra jutott fel a földtől. Egyszer kapjá magát, neki rugaszkodik s aló hopp! a földön terem. Gondolják önök e salto mortalé a merész ugrónak legalább is lábaiba került? Dehogy! vidoran tovább ügetett, csupán egy alant sétáló gavallérnak okozott kevés ijedelmet, kinek épen tőszomszédságában esett le a termetes oktalan állat.

(D—y.) **Sürgönyforgalom.** Apr. 2-án 1871. A pénztárnál felvétetett sürgöny 41 drb, megérkezett és kézbesitetett 40 drb, felvett 310 drb. kiadatott 310 drb, összesen 701 drb.

Április 3. Felvétetett 74 drb, megérkezett és kézbesittetett 71 drb, felvétetett 283 drb, kiadatott 283 drb, össz. 711 drb.

Szinházi szemle.

** Vasárnap, apr. 2-dikán adatott: „**Dobó Katicza**" történeti szinmü 3 felvonásban irta Tóth Kálmán. A czimszerepet Szakál Rózsa játszta, ügyesen alakitva, Balassát Mándoki személyesitette kifogástanul; az öreg Homonnait Dózsa, a maga eredetiségében állitá elénkbe. Az előadás egészben véve jól mulattatta a közönséget, mely ezuttal — a vasárnap daczára, — csupán félig tölté meg a nézőtért.

** Hétfőn, aprilis 3-dikán adatott: „**Gauthier Margit.**" Ez alkalommal Rónainé lépett fel mint vendég, először. Ő ez előtt pár évvel intézetünknek közkedvességü tagja volt, s hogy annyi idő multán is mennyire megtartotta őt rokonszenvében a közönség, kitetszett azon meleg fogadtatásból, melylyel a ház megjelenését üdvözölte. A taps és éljenzéseknek vége hossza nem volt, a koszoruk, virágcsokrok záporként hullottak a szinpadra. A néző téren üdvözlő versek szórattak a közönség közé; általában e kitüntetés oly magas polczra hágott, hogy az egyesek részéről annyi sok méltatlansággal elárasztott müvésznő, gazdag kárpótlást nyerhetett jelenben a multért. — Az előadás kitünőleg ment. Rónainé a czimszerepben tehetségét ragyogtatá; Armándot Mádoki személyesitette melegen tüzzel, szenvedélylyel. A szinház nézőkkel csaknem telve volt.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése april 3.

Elnök: Somisch P.

A kormány részéről: Horváth, Szlávy.

Táncsics Mihály az államjavak eladása körül jövőre követendő módot, s a bejött összegek hovaforditását illetőleg inditványt ad be. Ki fog nyomatni. Ghiczy Kálmán: Interpellálja a kultuszminisztert: szándékozik-e a kormány a kath. congressus által készitett szervezetet előbb végrehajtani engedni, mintsem azt a törvényhozás jóváhagyása alá terjesztette volna. — Ez interpellátiót, miután fontossága főleg érveiben fekszik, hosszu (felolvasása 3/4 óráig tartott) indoklással kiséri, melyből közöljük a lényeges főpontokat. A congressus által alapitott szervezet a törvényekbe ütközik, s végrehajtható csakis ez utóbbiak megváltoztatásával lehetséges.— A szervezet sérti az ország, király, korona jogait— s ellentétben áll az alkotmánynyal és 1848-ki alaptörvényeinkkel. Már maga a congressus alakulása sem volt törvényszabta, mert mint a többi felekezetnél történt, a kath. congressus nem kérte ki a törvényhozás előleges engedélyét. Például idézi a zsidó congressust, mely szintén nem kérvén ez engedélyt, határozatai nem is tekintetnek még a szentesités után sem kötelezőknek, s végre nem hajthatók. Előtte a közjogi, s nem a felekezeti szempont irányadó, mert mint képviselőnek kötelessége a felekezeti érdekeket az állam érdekeinek alárendelni. A congressusi munkálatban letett alapelvek ellenkeznek az ország, király és korona jogával, a törvénynyel és alkotmánynyal. Igy a 3. §. a magyar királynak Római bani képviseletét jövőre a congressussal egyetértőleg határozza kinevezendőknek. Ez csonkitja az államjogokat s a törvényekbe ütközik,— mert az összállam képviselete helyébe egy felekezetet juttat. A 4-dik §. az összes ugynevezett egyházjavakat az egyháznak vindikálja kizárólagosan; ez czélzatos ignorálása a képviselőház azon határozatának, mely a tanulmányi és vallási alapok megvizsgálását egy bizottságra bizta. — Az egyházjavak legnagyobb része királyi, tehát államadomány; de ingatlan birtokot a „holt kéz" nem is birhatott tulajdonul törvényeink szerint. Az egyház ama javaknak a kitüzött czélraforditás mellett csak kezelője volt. A congressus ezen a „hitbizottmány" szójátékkal vélt segithetni. — Azonban vagy félre magyarázta a „hitbizottmány" törvényes értelmét, —vagy a törvényekben nem gyökerező uj jogczimet állapitott meg. — Az eddigiek helyett szervezett uj hatóságok hatásköre a törvénybe és államjogokba ütközik.— Az egyházi javakat eddig ő Felsége az 1848-ki törvényekben foglalt korlátozással adományozta, a felügyeletet fenntartva; a congressusnak tehát a „hitbizottmány" és egyéb, az egyházjavak jövendő kezelését illető határozatai is sértik a törvényeket s az állam jogainak csorbitását foglalják magukban. — Midőn az intercalaris jövedelmeket a congressus jövőre az utonomia számára foglalja le, csonkitja az állam pénzügyeit s a törvényekkel ellenkezik. A nevelési stb. adókivetés körüli határozatok, nevezetesen, hogy a kivetendő adó kulcsát is az illető felekezeti hatóság határozza meg, tiltja az 1868: 38. t. cz. 11.

A kath. egyház e szervezet szerint állam lesz az államban. A katholikusok az autonomiát nem vehetik igénybe mint a többi felekezetek, mert nincs meg az erre szükséges viszonyegyenlőség, s mindaddig mig a többi felekezet kizárásával a kath. egyház birtokában marad a legnagyobb részt királyi, tehát álladalmi javadalmazás utján megnyert javaknak, mig a katholikusok feje külföldön lesz, mig a püspökök, mint ilyenek, kiváló állásban részesülnek, az állam nem mondhat le az egyház irányábani jogairól s az alapitványok feletti felügyeletet nem bocsáthatja ki kezeiből.— Az ő meggyőződése tehát az, hogy a törvényhozás hozzájárulása nélkül e szervezet nem kötelező, végre nem hajtható, s a kormány részéröli végrehajtás megkisérlése valóságos alkotmánysértés. (Zajos helyeslés.)

Elnök: annak előrebocsátásával, hogy az interpellatio nagy fontosságánál fogva kinyerte a ház helyeslését, mégis megjegyzi, hogy az ügyrend értelmében az indoklásnak rövidnek kell lenni. Szontágh P. tagadja ezt, mert a szabály csak az inditványokról szól, nem az interpellatiókról. Deák F. kijelenti, hogy neki nem tetszett hoszunak Ghiczy indokolása; tehát e hosszu indokolás rövid neki (élénk helyeslés és derültség!) Hoffmann Pál interpellatiot intéz a miniszteriumhoz az elhalt püspökök jószágai jövedelmeinek hová forditása és a püspököknek kineveztetésök után jogköre mikép gyakorlását illetőleg. Irányi D. Folyvást szaporodnak az indokok, hogy a vallásszabadság végre behozassék. Interpellálja a vallás- és közoktatási ministert, hogy a polgári házasságra nézve kiván e törvényjavaslatot előterjeszteni, hogy a vallásszabadság iránti törvényjavaslat után a husvét multával tárgyaltathassék?— Az interpellatiók kiadatnak a ministernek. Szlávy felel Simonyi interpellatiójára a postaügyben. Megtámadja Simonyit alaptalan vádjaiért oly postatisztek ellen, kik itt nem védhetik magokat. Támadják meg inkább a kormányt, mely védi magát, ha k[...] Egyébiránt Simonyi szerint bünbarlangnak [...]szik a posta; felhozta ez ellen a következő a[...]tokat: 1869-ben, 490u000. postai értékküldeményből elveszett 123, 882 1/2 millió forint p[...] szállitmányból elveszett 80.000 ft. 5000 p[...] hivatalnok között vizsgálat alá jutott 31[...] tehát az iszonyu állapot, miről Simonyi besz[...] Simonyi nincs megelégedve a felelettel; [...] egyes esetet hoz fel, mire a miniszter ki[...] terjeszkedett; az ország nem nyughatik me[...] postakezelésre nézve mindaddig, mig a korm[...] a visszaéllések miatti vizsgálatokat megtag[...] A ház tudomásul veszi a miniszter feleletét.

Ezután az urbéri viszonyokról szóló t[...]vényjavaslat tárgyalása folytattatott, s a 8[...] §-ig csekély módositásokkal elfogadtatott.

Délutáni posta.

— Páris, ápr. 2. A város nyugodt, az[...]ban külseje komor. A „Mot d'rodre" (Roche[...] lapjának) egyik czikke azt tanácsolja a kö[...] bizottságnak, hogy oszoljék föl. A „Rappel" czimü lap sürgősen felszóllitja a nemzetgyü[...], hogy ismerje el azt, a mi Párisban tört[...] szavazza meg a választási törvényt és aztán [...] szoljon szét, hogy a legrövidebb idő alatt e[...] constituante hivassék egybe, miszerint ezá[...] elkerültessék egy ujabb polgárháboru.

— Versailles, april 2. Thiers [...] sereget alakitott; egyet Ducrot tbnok ala[...] melynek főhadiszállása Rennes, a mási[...] Mac-Mahon parancsnoksága alatt s ennek [...] hadiszállása Versaillesban van.

— London, april 3. Luxemburg [...] engedése Németország részére bevégzett tény.

— London, april 3. A „Times" jelenti: A Páris mellett vasárnapon történt harczban a nemzetőrség 200 embert veszitett, mit azonban tulzásnak tartanak. — A foglyul ejtett nemzetőrök, mint forradalmárok, agyonlövetnek. A nemzetőrök Courbevoie-ra visszavettettek, honnét a Mont-Valerienből jött ágyu tüzelés következtében a neuillyi hid felé visszaüzettek, ott azonban élénk fegyvertüz[...] tak, de végre mégis kényszeritve látták [...] godat Párisba visszatérni.

— Páris, april 2. Tegnap este óta [...] szövetségesek előőrsei és a versailles-i csap[...] tok között többféle összeütközés történt. Pu[...] auxnál a bizottság részéről legalább is 60,0[...] ember összpontositattatott. A „Liberté" részleteket közöl a Bourbeovie és Neuilly-nél tört[...] ütközetekről és hirképen megemliti, hogy a nemzetőrség nagy veszteséget szenvedett és hátrálni volt kénytelen.

A „Debreczen" eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

— Brüssel, april 3. Ha a rend Párisban e hó 15-ig helyre nem állittatik, a városba benyomulnak a német csapatok.

— Páris, april 3. Mac-Mahon a versaillesi hadsereg főparancsnoka; éjjel átalában erős a mozgalom, reggel uj zászlóaljak vonultak el; a torlaszok ujra helyreállitattak, reggeli 5 órától fogva ágyudörgés hallható. A commune a mostani kormányt vádállapotba helyezte, s a kormány tagjainak javait zárалá tette a népbiróság előtt megjelenésökig. Egyszersmind a vallási testületek vagyonait államjavaknak nyilvánitja. A versaillesi kormány csapatai Vinoy vezénylete alatt győzelmes csatát vivtak.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről april 4 ről.

Arany . . 3 frt 86 6/10 kr. | Ezüst . . 122 frt 65 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Arany ezüst ékszerüzlet megnyitása.

Kovács István. ajánlja a n. é. közönség figyelmébe egészen ujonnan gazdag választékban berendezett

arany-ezüst és ékszerüzletétt.

Elfogad minden e szakba vágó tárgyakat becserélés és javitás végett.

Üzlethelyiség: Főpiacz, b. Josintzkyné háza alatt, a Tornay-féle kávéházzal szemben. 138 1—6

A hosszu-pályi uradalom részéről közhirré tétetik

500 ölgalyfának

tömeges és részletes eladása, fenti uradalom H.-Pályi erdőhivatalánál. 131 5—

Árverési hirdetmény.

Jasztrabszky Ignácz urnak, az Ujfehértói és Bökönyi határokhoz tartozó s az Ujfehértói állomástól 1/4 órányi távolságra fekvő Micske pusztai birtokán, több száz köbölre menő ősz és tavaszi termények 150 szekér széna, igás lovak, jármas ökrök, tartani való ürük, magló nyáj sertések kisebb s nagyobb koruak. 45.000 égetett jó tégla, és gazdasági szerszámok s eszközök, a fentnevezett pusztán 1871. april hó 26-án reggeli 8 órakor tartandó s szükség esetén a következő napokon folytatandó önkéntes árverésen a legtöbbet igérőnek, kész pénz fizetés mellett elfognak adatni. 134 3—3

Az árverési feltételek iránt értekezhetni a nevezett pusztan **Nagy Károly** urral, Debreczenben ügyvéd **Márton Lajos** ur irodájában Margitay Sándorral

Eladó

gőzmalmi részvények

Tátrai Kárpátnál

kaphatók a gőzmalom társulat irodájában czegléd-utczán.
75 6 25

Arad-temesvári-vasut.

Van szerencsénk köztudomásra juttatni, miszerint az arad-temesvári-vasut üzletét átvettük s felkérjük a t. cz. feleket, hogy az ezen vasut üzletét illető ügyekben hozzánk fordulni sziveskedjenek.

Az épitészeti ügyekben mikép eddig, ugy jövőben is az arad-temesvári-vasut épitészeti igazgatósága (Pesten, Bálvány-utcza 18. sz. a.) jár el.

A tiszavidéki vasut igazgatósága

Pesten, Mária Valeria-Főherczegnő utcza 1. sz.

Hirdetmény.

A debreczeni takarékpénztár folyó **April hó 6-án** délután **3 órakor** a pénztár helyiségében évi közgyülést tart, melyre a tisztelt rész-vényesek meghivatnak. 133 3—3

Kelt Debreczenben, 1871. Mártius 28.

Kapros Gábor jegyző. **Komlósi Imre** igazgató.

A DEBRECZENI

IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

az 1871-ik martius 12-én tartott évi rendes közgyülése határozata folytán

az 1871-ik évi april 1-ső napján

kezdendi meg részvényei után a meghatározott

osztalék fizetését 8 forintjával.

Miről a t. cz. részvénytulajdonosok azon megjegyzéssel értesittetnek, hogy a kitett naptól kezdve, az osztalékot az ideiglenes elismervény felmutatása mellett felvehetik. Ugyanez alkalommal fognak az ideiglenes elismervények **szelvényei** is kiadatni.

Debreczen, 1871. martius 13-án.

Az igazgatóság

27 4—

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)